

Asia: VN/4165/2022

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä ja maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset huomionne rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä annettavasta laista.

-

Yleiset huomionne maankäyttö- ja rakennuslakiin esitetyistä muutoksista.

-

Yleiset huomionne koko esitysluonnoksesta.

Hämeenlinnan hallinto-oikeus lausuu asiassa kohteliaimmin seuraavaa:

Tavoitteena oleva valtakunnallinen yhteinen tietojärjestelmä rakennetun ympäristön tiedolle on sinänsä perusteltu, vaikkakin (erityisesti teknisesti) varsin kunnianhimoinen tavoite.

Hallinto-oikeus korostaa, että nyt kyseessä olevan yhteisen tietojärjestelmän kehittämisen jälkeenkin tilanne ei saa olla se, että hallintotuomioistuinten odotetaan noutavan järjestelmästä käsiteltävinään oleviin muutoksenhakuasioihin liittyvää oikeudenkäyntiaineistoa.

Oikeudenkäyntiaineiston toimittamisvelvollisuuden tulee säilyä muutoksenhaun kohteena olevan päätöksen tehneellä viranomaisella ja muutoksenhakuasian asianosaisilla roolinsa mukaan kuten tähänkin saakka.

Tietojen toimittamisessa nyt kyseessä olevasta yhteisestä tietojärjestelmästä hallintotuomioistuimeen tulee ottaa huomioon, että hallintotuomioistuimissa on siirrytty käyttämään sähköistä asiankäsittelyjärjestelmää (HAIPA). Mikäli tietojen halutaan liikkuvan suoraan järjestelmien välillä, tulisi nyt tarkoitettu rakennetun ympäristön tietojärjestelmä integroida

tuomioistuinten HAIPAAan. Tällaisen rajapinnan luominen järjestelmien välille lienee sinänsä teknisesti mahdollista.

Hallinto-oikeus kiinnittää huomiota siihen, että tuomioistuimen ratkaistessa muutoksenhakuasiaa sillä tulee lähtökohtaisesti olla käytettävissään tiedot/asiakirjat/selvitykset, jotka kuvaavat muutoksenhaun kohteena kulloinkin olevan päätöksen tekohetkellä vallinnutta tilannetta ja vallinneita olosuhteita. Tämä on syytä ottaa huomioon, kun arvioidaan esimerkiksi sitä, miten uudessa järjestelmässä olevien tietojen päivittäminen on tarkoitus toteuttaa.

Hallintotuomioistuimen kannalta on ongelmallista, mikäli järjestelmä toteutetaan niin, että se muuttaa aikaisempaa tietoa ollen ns. jatkuvasti ajan tasalla. Vaikka tietojen päivittäminen ”versioimalla” kuormittaaakin järjestelmää ja saattaa asettaa haasteita sen kapasiteetille, hallintotuomioistuimen näkökulmasta on oltava mahdollisuus saada käyttöön oikeudenkäyntiaineisto päätöksentekohetken tilanteen mukaisena.

Edellisessä kappaleessa todettu ei estä sitä mahdollisuutta, että hallintotuomioistuimilla olisi katseluoikeus järjestelmään. Tältä osin on tosin otettava huomioon, että tuomioistuinten käytössä olevat tekniset mahdollisuudet tähän ovat varsin rajoitetut. Katseluoikeuden tulisi olla tuomioistuimille ilmainen.

Rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä annettava laki

Ovatko ehdotetun lain 5 §:ssä mainitut alueidenkäytöstä tallennettavat tiedot mielestänne kattavat?

-

Huomionne ehdotetun lain 13 §:ssä mainituista julkisessa tietopalvelussa jaettavista tiedoista.

-

Huomionne ehdotetun lain 14 §:n perusteella muulle kuin viranomaiselle teknisen rajapinnan avulla luovutettavista tiedoista (luonnos valtioneuvoston asetuksesta).

-

Muut huomiot

Huomionne koko esitysluonnoksen vaikutusarvioinneista.

-

Muut mahdolliset huomionne esitysluonnoksesta?

-

Hyvärinen Tiina
Hämeenlinnan hallinto-oikeus